

KEMAL VAROL

AŞKLAR,
HEVESLER,
AYRILIKLAR
ÜÇLEMESİ
2. KİTAP

—
Türk
Edebiyatı
Roman
—

Âşıklar Bayramı

Kemal Varol, 1977 yılında doğdu. Edebiyata şiirle başladı. *Yas Yüzükleri*, *Kin Divanı*, *Temmuzun On Sekizi* adlı şiir kitaplarından sonra bütününü düz yazıya yöneldi. *Jar*, *Haw*, *Ucunda Ölüm Var*, *Âşıklar Bayramı*, *Kara Sis*, *Babamın Bağlaması*, *Onu Sevdüğüm Zamanlar* adlı yedi romanı, *Sahiden Hikâye* adlı bir hikâye kitabı ve *Demiryolu Öyküleri* ile *Menleket Garları* adında iki derlemesi yayımlandı. SabitFikir tarafından 2014'te yılın romanı seçilen *Haw*'la 2014 Cevdet Kudret Roman Ödülü ve 2021 Fransa-Türkiye Edebiyat Ödülü'ne, *Sahiden Hikâye*'yle 2018 Sait Faik Hikâye Armağanı'na, *Âşıklar Bayramı*'yla 2019 Dünya Kitap Yılın Telif Kitabı ve Attilâ İlhan Roman Ödülü'ne, *Babamın Bağlaması*'yla 2023 Orhan Kemal Roman Armağanı'na değer görüldü. *Âşıklar Bayramı* romanı sinemaya uyarlandı. Romanları, İngilizce, Arapça, Fransızca ve Macarcaya çevrildi.

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Sahiden Hikâye
Ucunda Ölüm Var
Kara Sis
Onu Sevdığım Zamanlar

ÂŞIKLAR BAYRAMI

Âşkılar, Hevesler, Ayrılıklar Üçlemesi, 2. Kitap

Yazan: Kemal Varol

Yayına hazırlayan: Aslı Güneş

Yayın hakları: © 2026 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1-7. baskı: İletişim Yayınları, 2019-2022

8-10. baskı: Everest Yayınları, 2023-2025

Doğan Kitap'ta 1. Baskı: Mayıs 2026 / ISBN 978-625-8593-37-2

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Cüneyt Çomoğlu

Sayfa uygulama: Gökçen Yanlı

Baskı: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.

15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B Güneşli - Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 515 49 47

Sertifika no: 45464

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Âşıklar Bayramı

Kemal Varol

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

Romanda
adı geçen
türküler için
QR kod

ROMAN KİTAP
OLMAKTIR

İçindekiler

Birinci Bölüm: Gece Gelen.....	13
İkinci Bölüm: Konuk Kabul Ediyor musun?	21
Üçüncü Bölüm: Babamın Kalan Zamanı.....	41
Dördüncü Bölüm: Konuşamıyorum.....	53
<i>Birinci Mektup: Affet</i>	71
Beşinci Bölüm: Bir Derdim Var.....	79
Altıncı Bölüm: Yarım Kalan	97
<i>Birinci Türkü: Helallik İsteyenin Türküsü</i>	115
Yedinci Bölüm: Başka Bir Yerde	117
Sekizinci Bölüm: Bırakıp Giden	125
Dokuzuncu Bölüm: Ağlama.....	137
<i>İkinci Mektup: Üzgünüm</i>	159
Onuncu Bölüm: Vasiyet	165
<i>İkinci Türkü: Kanadında Taş Türküsü</i>	181
On Birinci Bölüm: Bir Gün Daha.....	183
<i>Üçüncü Mektup: Unutmadım</i>	199
On İkinci Bölüm: Ömrümüz	205
On Üçüncü Bölüm: Sazım.....	217

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

babama...

*“Tükendi nakd-i ömrüm dilde bir seoda-yi ah kaldı
Tevesşül dilber-i yare benim arzum nigâh kaldı.”*

Şair Rıfat

Birinci Bölüm

Gece Gelen

“Geceleyn gelen nedir, bilir misiniz?”

Tarık Suresi

Gecenin bir yarısı, kapının sadece bir kez çalan kararsız ziliyle gözlerimi aralamaya çalıştım. Belki de zil bir kere çalmamış da ben sadece birbiri ardınca çalan o zillerin sonuncusuna uyanmıştım, henüz bunun ayırında değildim. Evimin içinde yankılanıp sonra aniden susan sese direnerek bir süre gözlerimi açmamaya gayret ettim. Güçlkle birbirine kavuşmuş kirpiklerimin açılmaya mecali yoktu. Günler sonra doğru dürüst uyumak için aldığım ilacın etkisiyle kolumu bile kaldıramıyor, yerimden doğrulup kapıya yönelmeye takatimin olmadığını hissediyordum.

Üç gün boyunca ağır bir sisle sarmalanmış gecenin o hayli geç vakti kimseyi beklemiyordum. Uykumu kaçırmamın diye bütün gece telefonlarına cevap vermediğim, son zamanlarda iyiden iyiyeye koptuğumuz Yıldız olsa, zili çalmaktansa muhtemelen kapıyı yumruklamayı denerdi.

Başımı kaldırmak yerine gözlerimi zorlukla aralayıp fosforlu saatimi yüzüme doğru tuttum. Yarı aralık kirpiklerimin arasındaki bulanık saat, üçü çeyrek geçiyordu. Uyuyalı henüz bir iki saat bile olmamıştı ve bu kadar uyku bana yetmiyor, gecenin bir vakti beni uykumdan kaldıran bu haddini bilmez sese karşı içimde derin bir kızgınlık duyuyordum.

Kaç gecedir uykuya hasrettim. İki gece arka arkaya, vaktimin çoğunu on beş yıl önceki sevgilim Aylın'a hiçbir zaman gönderemeyeceğim, belki de hep bende kalacak, arada bir açıp okuyacağım uzun bir mektuba ayırmıştım ve hem mektubun hem de uykusuzluğun bedelini ödüyordum.

Belki bir kez daha çalar diye kulağımı koridorun sonundaki kapıya doğru çevirdim ama kapıdan herhangi bir ses gelmedi. Bir an, her saat başı çalan saatin alarmını kapı zili sanmış olabileceğim, düpedüz yanılmış olduğum ya da hayal gördüğüm ihtimali geldi aklıma. Belki de kapım hiç çalmamış ve ben hâlâ o kanepenin içindeki obrukta derin derin uyuyor, hatta sonradan hayal meyal hatırlayacağım upuzun bir rüya görüyordum.

Bir süre daha yatağımda öylece sessiz ve gözlerim yarı aralık halde beklemeye karar verdim. İlaç sadece kafamı değil adeta tüm vücudumu uyuşturmuştu. Fakat bir yanım aralık gözlerimi kapamamı öğütlerken diğer yanım bir konuğum olduğunu, koşup ona kapıyı açmamı söylüyordu.

Kapıdan hâlâ bir ses gelmediğine göre en iyisi bir süre daha uyanık kalıp ikinci kez çalacak zili beklemektir. Çaresizce gözlerimi yeniden kapayıp ürpermiş kulaklarımı kapıdan gelecek sese çevirdim ama dışarıdan herhangi bir ses gelmeyince tekrar uyumaya çalıştım.

Yatak odam çoktandır bana nefes vermediği için orada yatmıyordum. Bu yüzden ayaklarımı oturma odasındaki kanepenin kenarına uzatıp o ayaklar sanki benim değil de kanepenin bir parçasıymış gibi sırtüstü yatmaya çalıştım ama fayda etmedi. Önce sağa ardından homurdana homurdana sola döndüm. Nefesimi kontrol edip kendimi sakinleştirmeye, zihnimden geçen bütün kötü ihtimalleri savuşturmaya çalıştım ama nafiye, işe yaramıyordu. Hiçbir zaman üzerime tam örtemediğim, çoğu kez bacak arama topladığım nevesimi okkalı bir küfürle yere savurdum.

O saatte birini rahatsız etmek, ne kadar yakının olursa olsun bir başkasının kapısına dayanmak yapılacak şey değildi. Üstelik sabah erkenden cezaevinde ziyaret etmem gereken bir müvekkil ile başka bir müvekkilimin 3. Ağır Ceza'daki duruşması beni bekliyordu. Yoğundum. İşlerim başımdan aşkındı son zamanlarda. Üstelik çoktandır başımda Yıldız diye bir bela vardı. Son bir haftadır ha bire rüyama girip çıkan Aylın vardı bir de. Uyumam gerekiyordu artık. Başımı çevirip bir süre kızgınlıkla kapıyı dinledim ama çok geçmeden o kızgınlığın yerini merak ve korku aldı yeniden.

Arada bir yanmayan lamba yüzünden belki komşulardan biri yanlışlıkla zile basmış, sonra da mahcup olup üst kata çıkmıştı. Binada akşamcı olduğunu bildiğim, hatta kimi davalarını üstlendiğim birkaç patavatsız komşum vardı, zili onlardan biri de çalmış olabilirdi. Bütün bunların müsebbibi o olabilir diye tekrar saatime baktım. Akreple yelkovan uyum içinde hareket etmeye, birbirlerini kovalamaya devam ediyordu. Kanepede doğrulup sıkıntıyla yüzümü avuçladım ve dışarıdaki sise bulanmış gecenin bana verecek önemli bir sırrı varmış gibi başımı pencereye doğru çevirdim.

Bir süre dışarı bakmaya çalıştım ama şehri çepeçevre saran o bembeyaz karanlığın yerden kalkıp dağların doruklarına çekilmeye hâlâ niyeti yoktu. Yerle gök arasında adeta bir yarık oluşmuş, o yarıktan aşağıya sızan sis bulabildiği her şeyi bir anda içine çekmişti.

Sokak boyunca her an devrilecekmiş gibi yan yana dizilen apartmanlar, bu apartmanların arasında kendine küçük bir aralık bulan çocuk parkı ve gece karanlığında arada tatlı tatlı gıcırdayan salıncakları, ileride kıvrılıp başka yollara, köprü ve altgeçitlere açılan çevreyolu, yıkık haldeki Suriçi, önce yükselip sonra giderek duyulmaz hale gelen ambulans sesleri ve gece vakti yoldan geçen tek tük arabaların farları bile sis içindeydi.

Oturduğum apartmanla yaşıt çınar ağacının dalları ikide bir yatak odamın camını tıklıyor, bir süreliğine geri çekilip gece gelen vakitsiz bir konuk gibi yeniden cama yükleniyordu. Bahçedeki eski arabam, çam, akasya ve çınardan oluşan küçük bahçe bile görünmüyordu. Üç parmağımın arasına sıkıştırdığım sigaramı camdan fırlatıp hafif ürpermiş bir halde serin odama döndüm.

Tekrar uyuyabileceğimden, terimle ıslanmış yastığımın beni eskisi gibi sarmalayacağından, gözlerimi huzurla kapayacağımdan şüpheliydim. Sinirlerim altüst olmuştu. Merakımı yenmek için gidip kapıyı açmaya cesaret edemiyordum.

Belki de boşuna kaygılanıyordum. Kapıda biri olsa, sahiden bana gelmiş olsa, şansını muhakkak bir daha denerdi. Yine de içimde dönüp duran meraka engel olamadım.

Işıkları açmadan çıplak ayaklarımla yavaşça kapıya doğru yürüyüp sanki başıma gelecek talihsiz bir şeyi bekliyormuş da neyi beklediğimi tam olarak bilmiyormuşum gibi gözümü kapı dübününe dayadım.

Ara elektrik yanmıyordu. Kapıda birinin varlığını doğrulayacak herhangi bir ses yoktu. Kulağımı bir süre kapıya dayayıp merak ve hafif hafif bastıran bir ürpertiyle dışarıyı dinledim ama en ufak bir ses işitmedim. Bir ara kapıyı açmayı, dışarıya bakmayı düşündüm. Ama sanki ben başımı dışarı uzatır uzatmaz birileri boynuma bir şey indirecekmiş gibi korkup vazgeçtim.

Yüzüm asık bir şekilde mutfığa yönelip horultuyu andıran garip sesiyle tek başına olmadığım hissi veren buzdolabının kapısını yavaşça açtım. Mutfığın küçük bir bölümüne önce buzdolabının o huzur veren ışığı, sonra da içeride çoktandır bekleyip duran serinliği doldu. Buzdolabının kapısını açık bırakıp bir süre mutfak penceresinden dışarı, birkaç yıl önce sabahlara kadar top seslerinin duyulduğu eski şehre ve surlara bakındım ama bir şey görmem imkânsızdı.

Üç gündür şehri saran o beyaz karanlık, azalacak, artık yeter deyip dağılacak yerde yoğunluğunu bir kat daha artırmıştı sanki. Dışarıda arada bir dallarını birbirine sürtüp konuşmaya çalışır gibi sallanan çınar ağacı, bu gecenin uğursuzluğunu hatırlatan baykuş sesi ve ağacın birer ikişer dökmeye başladığı yaprakların hışırtısı hariç en ufak bir ses bile yoktu. Bir ara sitenin yanından yeşil tepe lambası yanan bir cenaze nakil aracı geçti sanki ama bu görüntüden bile yeterince emin olamadım.

Bir bardak su alıp yeniden kanepeme döndüğümde garip bir şekilde üşüdüğümü hissedip hastalandığımdan korkmaya başladım. Oysa ben öyle kolay üşümez, hatta soğuğu öteden beri severdim. Elimi alnıma götürüp ateşime bakmaya çalıştım ama bunu anlamamın imkânı yoktu. Bunca iş gücü arasında bir de hastalıkla uğraşmayayım diye kalkıp açık bıraktığım pencereyi hafifçe örttüm ve kendimi bitkin bir halde kanepeye yuvarladım. Ama galiba pencere yerine tam oturmamıştı ki cızırdayarak bir daha açıldı. Dert etmeyip tekrar uykuya çekildim. Yastığımın kabarıklıklarını düzeltmek için önce birkaç kez yumrukladım, bir elimi alttan bir elimi üstten geçirip bir kadının yumuşacık tenine sokulur gibi sarıldım, kokusunu içime çektim. Elime gelen pamuk topaklarını şefkatle okşarken kendimi kandırmaya çalışarak bir süre uyuyor numarası yaptım hatta. Derin derin soluk alıp verdim. Horlar gibi sesler çıkardım. Gövdemi iyice gevşetip yumuşacık kanepenin içine gömdüm.

Kaç zamandır, nedenini bilmediğim, belki de hiç çalmayan kapı ziline bağlayamayacağım bir sıkıntı basıyordu beni. İçimde bir yerde, sanki senelerdir ipleri birbirine dolaşık halde bekleyen eski bir bayrak yarıya inmiş, ne kadar asılırsam asılayım onu yeniden göndere çekemiyordum. O bayrağın bir türlü çözemediğim iplerini düşünmeyi bırakıp kendimi birbiri ardına tekrarlayan esnemeler eşliğinde uykunun kollarına teslim ettim.

Çabucak uyuyacak, sabah kalkıp duşumu alacak, duruşmalarıma girecek, üç gün sonra gitmem gereken Erzurum Cezaevi dönüşü kendimi belki de küçük bir tatilin kollarına atacaktım. Dinlenmeye, her şeyden kaçıp sessizliğin içine dalmaya, ruhumu ele geçiren bu şehri ve hatıralarını geride bırakmaya her şeyden daha fazla ihtiyacım vardı.

Ama tam gözümü kapatır kapatmaz, kapı zilini yeniden hatırlatırcasına, sanki bir kuyunun içinden yankılanan derin ve içli bir öksürük duyduğumda yüreğim ağzıma geldi. Tekrar gözlerimi açıp sanki öksürüğün sahibi içerideymiş, elinde bir balta beni bekliyormuş gibi karanlıkta daha da uzayan ve ağzını bir dev gibi açan uzun koridora baktım. Bir an alnımdan kopan bir ter damlası yavaşça şakaklarımdan aşağı süzüldü.

Kuvvetli bir öksürük değildi aslında. Biraz yorulmuş, biraz hırıltılı, belki de az evvel içtiği bir sigaranın dumanını hâlâ ciğerlerinde dolaştırmaya devam eden, daha çok yaşlı birinin öksürüğünü andırıyordu. Asansöre binmek yerine onca basamağı yürüyerek çıkmış, çok yorulmuş, çok terlemiş birinin kesik kesik nefesiyle çıkardığı bir öksürük sesi de olabilirdi duyduğum, tam kestiremedim. Ama gecenin o geç vakti kapımda birinin olduğuna artık emindim.

Yerimden doğrulup bacaklarım titreye titreye tekrar kapıya yönelirken içimdeki huzursuzluğun birkaç kat daha arttığını, hatta bu huzursuzlukla yalpaladığımı, içimin korkuyla karışık ürperdiğini, tüylerimin diken diken olduğunu hissettim.

Kapıdaki kimdi, gecenin o vakti benden ne istiyordu, benimle ne derdi vardı, beni hangi belalar bekliyordu, bilmiyor, bilmediğim için yüzümdeki korkuyla içimdeki dehşet duygusu bir kat daha artıyordu.

Üstelik gözümü kapı dürbününe uzatır uzatmaz ara otomatığın yanıp söndüğünü, dışarıdaki aydınlığın tam o anda bina karanlığına gömüldüğünü gördüm. Gözümü bir süre kapı dürbü-

nünün bir boşlukta derinleşen merceğine dayayıp belki kapıdaki hareketlenir ve ara otomatik tekrar yanar diye bekledim korkuyla. Ama ışık yanmadı. Muhtemelen dışarıda beni bekleyen kişi bir ara hareketlenmiş ve sensör de o yüzden yanmıştı. Fakat asansör veya merdiven boşluğundan herhangi bir ses gelmiyordu. Bir an bütün bu seslerle görüntülerin aklımın kötü bir oyunu olabileceğini düşünmeye başladım.

Düşmanım yoktu. Her avukat gibi kaybettiğim, hem bana hem de müvekkillerime zarar veren kimi davalarım olmuştu ama hiç kimseyle başım belada değildi. İlk gençliğimde beni uluorta gözaltına alan polisler artık böyle bir şey yapmaya cesaret edemezdi. Korkmam gereken herhangi biri de yoktu. Yine de gerekirse kendimi savunabilmek için içeriden sertçe bir şey alıp kapıya çıkmaya karar verdim. Fakat tam elime ne alsam, kapıdaki bana bir şey yapmaya kalkışırsa onu neyle haklasam, bir anda üzerime çullanırsa kendimi nasıl kurtarsam diye düşünürken, merdiven boşluğundan yine o yorgun ve tükenmiş öksürük yükseldi.

Yeniden dizlerimin bağının çözüldüğünü, ellerimin belli belirsiz titrediğini, avuçlarımın terlediğini, kalbimin küt küt attığını, alnımdan çeneme doğru soğuk soğuk terlerin döküldüğünü hissettim. İçimden bir ses, son anlarımı yaşadığımı, birazdan evimin kan gölüne döneceğini söylerken bir kere daha ürperdim.

Çok değil, birkaç saat sonra aslında ötekilerden bir farkı olmayan yepyeni bir gün başlayacaktı ama ben ömrümün sonuna geldiğimi, sabah akşam baktığım cinayet dosyalarına bir yenisinin ekleneceğini düşünüyor, telaşla birilerini arayıp başıma kötü bir şey gelmek üzere olduğunu haber vermek istiyordum son çare. İçimden yükselen metin bir ses kilitli kapıya yeniden bakmamı tembihlerken, fazlasıyla kuşkulu başka bir ses bu saatte kapıya dayanan birinin hayra alamet olmadığını, belanın beni beklediğini, sonumun yaklaştığını, düpedüz tehlikede olduğumu söylü-

yordu. Telefonumu çıkarıp ortağım Serhat'ı aramayı planlarken ortalığı yok yere velveleye vermemek için, kan çanağı gözlerimden birini sıkıca kapatıp diğeriyle korka korka kapı dürbününe uzandım yine. Merceğin içindeki o tuhaf ve tekinsiz karanlığa bir süre daha merakla baktım. Tam gözümü mercekten alıyordum ki birden ara otomatik yeniden yandı.

Diğer gözümü daha da kısıp merceğe uzanan gözümü bir kuyunun dibinde bir şey arar gibi dikkat ve merakla o derinliğe diktiğimde dizlerimin bağının hepten çözüldüğünü hissettim.

İlk anda tanıyamamıştım ama oydu.

Babam, tamı tamına yirmi beş yıl sonra, bir elinde yıllanmış üç telli bağlaması diğer elinde ahşap bavulu kapımın önünde diz çökmüş, gece vakti aniden ortaya çıkmış mahcup bir konuk veya geçip giden zamandan borcunu mahsup etmeye gelmiş eski bir alacaklı gibi öylece beni bekliyordu.

İkinci Bölüm

Konuk Kabul Ediyor musun?

*“Dudakların nasıl ürkek, ne kadar uzakta sesin
Sen gece gelen konuk, hiç kimsenin ve herkesin.”*

Yağmur Atsız- Gece Gelen Konuk

Elden ayaktan düşmüştü sanki. Çok zayıflamış, çökmüş, beli bir karıncanunki kadar incelmışti. Birine perde inmiş solgun mavi gözleri içeri doğru çekilmiş, kaşları gözlerini kapatacak kadar aşağı düşmüş, üç beş günlük sakalıyla gür bıyıkları hepten kırılmış, bir zamanlar bir şeyler yiyip içerken şişip duran yanakları sönüp dişlerine yapışmış, burnu uzayıp hafifçe öne eğilmiş, kulakları şaşırtıcı derecede büyümüştü. Burnunun sağ tarafında iri, yeşil bir mercimek tanesini andıran bir ben vardı. Çocukken arada bir dokunup oynadığımı belli belirsiz hatırladığım, tırnağımın ucuyla yerinden sökmek istediğim o ben sanki daha da irileşmişti. Bir elinde yol kenarında üzerine oturup kendisini uzaklara götürecektir herhangi bir araç beklediği yıpranmış, kayışları sökülmüş ahşap bavulu, diğer elinde tıpkı onun gibi yıllanmış, teknesi renk değiştirmiş, püskülleri solmuş üç telli bağlaması, kapıda öylece diz çöküp kollarını kavuşturmuş bir halde bana bakıyordu. Sekiz köşeli şapkasının altında beliren iki bitkin ve çökmüş gözden ibaretti adeta.

Bağlamasıyla bavulunu eline alıp yavaşça ayağa kalkarken ayakları çatır çatır etti. Sanki o an zorlukla hareket ettirdiği ek-

2018
DÜNYA KİTAP
YILIN TELİF
KİTABI
ÖDÜLÜ

“İnsan öldüğü yaşta kalırmış. Yani kaç yaşında ölürsen geride kalanlar seni hep o yaşta hatırlarmış. Zannedersen, insan birinden ayrılınca da aynı yaşta kalıyormuş.”

2020
ATTILÂ İLHAN
ROMAN
ÖDÜLÜ

Babalar ve oğullar, uzaklarda kalmış eski aşklar, kapanmamış yaralar, memleket halleri, insanın derdini alan türküler, sekiz köşeli bir kaskette saklanan, zamanında gösterilememiş sevgiler, en çok da bağışlanma üzerine bir roman *Âşıklar Bayramı*. Diyarbakır'dan Kars'a uzanan üç günlük bir helalleşme yolculuğu. Hep yarım kalan...

Kemal Varol'un sinemaya da uyarlanan ödüllü romanı *Âşıklar Bayramı*, çağdaş bir edebiyat klasiği.

Baba dediğin tamamlanmamış bir kelimedir!

